

Schengeni határ-ellenőrzési kódex: megállapodás a külső határokon végzett ellenőrzések megerősítéséről

Az Állandó Képviselők Bizottsága (Coreper) 2016. december 7-én jóváhagyta az Európai Parlamenttel kialakított kompromisszumos szöveget a Schengeni határ-ellenőrzési kódex módosításáról, amelynek célja a külső határokon végzett ellenőrzések releváns adatbázisok felhasználásával való megerősítése.

„Ezt az eredményt csak valamennyi érintett szereplő kemény és elkötelezett munkájával tudtuk elérni” – mondta Robert Kaliňák szlovák belügyminiszter, a Tanács elnöke. „A módosítás fontos intézkedés az Európát fenyegető fokozott terrorveszéllyel szemben, és különösen nagy jelentőséggel bír a külföldi harcosok jelentette probléma megoldása szempontjából.”

A módosítás értelmében a tagállamok a külső határok átlépésekor az elveszett és ellopt okmányok adatbázisaiban is kötelesek minden személyt, köztük az uniós jog szerinti szabad mozgás jogát élvező személyeket (azaz az uniós polgárokat és uniós polgársággal nem rendelkező családtagjaikat) is ellenőrizni, hogy meggyőződjenek arról, hogy e személyek nem jelentenek veszélyt a közrendre és a belső biztonságra. Ez a kötelezettség valamennyi (légi, tengeri és szárazföldi) határra vonatkozik, ki- és belépéskor egyaránt.

Ha azonban az uniós jog szerinti szabad mozgás jogát élvező személyek adatainak az adatbázisokban való szisztematikus ellenőrzése aránytalan terhet róna a tengeri és a szárazföldi határforgalomra, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy célzott adatbázis-lekérdezésekre szorítkoznak, feltéve, hogy kockázatértékeléssel igazolni tudják, hogy ezzel nem veszélyeztetik a tagállamok belső biztonságát, közrendjét vagy nemzetközi kapcsolatait, illetve a közegészséget.

Az intézmények megállapodtak arról, hogy ez a lehetőség a légi határok esetében is adott lesz a tagállamok számára, de kizárólag a módosított rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónapos átmeneti időszakban. Ez az időszak kivételes esetben legfeljebb 18 hónappal meghosszabbítható, ha egy adott repülőtér infrastrukturális problémák miatt hosszabb időbe telik azoknak a változtatásoknak a végrehajtása, amelyekkel biztosítható, hogy az adatbázisok szisztematikus lekérdezése ne rójon aránytalan terhet a forgalomra.

Háttérinformációk

A Schengeni határ-ellenőrzési kódex módosítására irányuló rendeletjavaslatot az Európai Bizottság 2015 decemberében terjesztette elő. A javaslat egyrészt olyan válaszingtezkedés, amelyet a terrorveszély fokozódása indokol, másrészt eleget tesz a 2015. november 9-i és 20-i tanácsi következtetésekben szereplő felhívásnak, amely a „külföldi terrorista harcosokkal” szembeni fellépés összefüggésében a Schengeni határ-ellenőrzési kódex célirányos módosítását szorgalmazta. Ezzel egyidejűleg kézzelfogható eredménye a pozsonyi nyilatkozatnak és ütemtervnek is, amelyeket a 27 tagállam vezetői 2016. szeptember 16-án fogadtak el.

Míg a harmadik országbeli állampolgárokat a tagállamok az Unióba történő belépéskor – közrendvédelmi és belső biztonsági okokból – valamennyi adatbázisban kötelesek szisztematikus ellenőrizni, a hatályos rendelkezések kilépéskor nem írják elő ugyanezt az ellenőrzést. Ugyanígy az uniós jog szerinti szabad mozgás jogát élvező személyek esetében sem írják elő szisztematikus ellenőrzést. A módosítás összehangolja ezeket a kötelezettségeket, és a kilépéskor is előírja a szisztematikus ellenőrzéseket annak biztosítása érdekében, hogy se a harmadik országbeli állampolgárok, se pedig az uniós polgárok és családtagjaik ne jelentsenek veszélyt a közrendre és a belső biztonságra.

A módosítás kibővíti a schengeni információs rendszer és az egyéb vonatkozó uniós adatbázisok alkalmazását, és lehetővé teszi az Interpol egyéb adatbázisainak lekérdezését. Az elveszett és ellopt okmányok Interpol-adatbázisának lekérdezése mind a harmadik országbeli állampolgárok, mind az Unión belüli szabad mozgás jogát élvező személyek ellenőrzése esetén kötelező a ki- és belépéskor egyaránt.

Következő lépések

Miután az Állandó Képviselők Bizottsága a Tanács nevében már jóváhagyta a megállapodást, a rendeletet benyújtják először az Európai Parlamentnek, amely első olvasatban szavaz róla, majd pedig elfogadásra a Tanácsnak.

- [Az Unió a terrorizmus elleni harcban \(háttérinformációk\)](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press